

Leo Trotskij: Ett svar till kinesiska oppositionella

(22 december 1929)

[Ur *The Militant, New York, 1 februari 1930. Översättning från engelska, Göran Källqvist.*]

Kära kamrater!

Först den 20 december fick jag ert brev från 15 november. Det tog 35 dagar från Shanghai till Konstantinopel. Vi måste räkna med att det tar minst lika många dagar innan mitt svar når er. Det går inte att göra något åt det. Oppositionen har ännu inte tillgång till varken flygpost eller radio.

Det viktigaste i ert brev är tillkännagivandet att ni har publicerat en *plattform* för den kinesiska oppositionen. Ni bör omedelbart översätta den till åtminstone ett europeiskt språk. Hela den internationella oppositionen måste få möjlighet att lära känna detta ytterst viktiga dokument. Jag inväntar er plattform med största otålighet.

I ert brev ställer ni två frågor i anslutning till plattformen: den konstituerande församlingen och Asiens Förenade stater. Den andra frågan är helt ny. Jag måste skjuta på mitt svar tills jag kan ägna en speciell artikel åt den. I frågan om den konstituerande församlingen kan jag svara kort:

Det kinesiska kommunistpartiets är försvagat och har tvingats under jorden. Dess politiska uppgift är att mobilisera inte bara arbetarna utan också breda samhällsskikt i städerna och på landsbygden mot den borgerliga militärdiktaturen. Och det är detta syfte som parollen om en konstituerande församling måste tjäna, samtidigt som den är den under de nuvarande förhållandena enklaste och mest naturliga parollen. Det måste bedrivas en outtröttlig agitation kring denna paroll och den demokratiska revolutionens andra paroller: överförande av jord till fattigbönderna, åttatimmarsdagen, Kinas självständighet, rätten till självbestämmande för de folk som detta land består av.

Agitationen måste kompletteras med propaganda, som får åtminstone de mest avancerade delarna av proletariatet att förstå att vägen till den konstituerande församlingen bara kan gå via ett uppror mot de militära förtryckarna och att folkets massor erövrar makten.

Den regering som kommer att uppstå när arbetarnas och böndernas revolution har segrat kan bara bli en regering i form av *proletariatets diktatur*, som ledare för det utsugna och förtryckta folket. Men vi måste klart inse skillnaden mellan detta övergripande *revolutionära perspektiv*, som vi outtröttligt måste utveckla i artiklar och i teoretiska och propagandistiska tal, och den *nuvarande politiska paroll* under vilken vi redan idag kan mobilisera massorna genom att faktiskt organisera dem mot militärdiktaturens regim. *Parollen om en konstituerande församling* är en sådan *central politisk paroll*.

Denna paroll behandlas kort i det utkast till plattform för den kinesiska oppositionen som utarbetades i Konstantinopel av några kinesiska och utländska kamrater. Jag vet att min unge vän N har skickat detta utkast till er.¹ Med än större otålighet väntar jag på er plattform för att med detta dokument i hand kunna bedöma om det finns några skillnader mellan er och kamrat N, och om det är berättigat att det existerar två separata grupper. Innan jag har bekantat mig med fakta och dokument måste jag avstå från att göra någon bedömning av denna viktiga fråga.

Ni rapporterar att kinesiska stalinister sköt mot en oppositionsmedlem på Kantons gator. Denna handling är förvisso skandalös men jag anser inte att det är omöjligt. I sitt "testamente" anklagade Lenin Stalin personligen för en tendens till maktmissbruk, det vill säga våld. Sedan dess har detta

¹ Det dokument Trotskij syftar på är "*Den politiska situationen i Kina och den bolsjevik-leninistiska oppositionens uppgifter*", från juni 1929, som finns på marxistarkiv.se. "N" var Liu Renjing som besökte Trotskij på Prinkipo 1929. Li skrev under namnet Niel Shih i den trotskistiska världspressen från Shanghai i början av 1930-talet.

karaktärsdrag utvecklats enormt i det sovjetiska kommunistpartiets apparat och har också spridit sig till Kommunistiska internationalen. Det går naturligtvis inte att tänka sig en proletär diktatur utan att använda våld, till och med mot vissa delar av proletariatet självt. Men arbetarstaten kräver också att arbetardemokratins noga kontrollerar varför, hur och i vems namn våldet utövas. Frågan ställs på ett helt annat sätt i de borgerliga länderna, där det revolutionära partiet utgör en liten minoritet av arbetarklassen och där det måste kämpa för att erövra majoriteten. Under sådana omständigheter är användandet av våld mot ideologiska motståndare – inte strejkbrytare eller provokatörer eller fascister som angriper lömskt, utan ideologiska motståndare, inklusive ärliga socialdemokratiska arbetare – ett oerhört brott och idioti som oundvikligen kommer att slå tillbaka på det revolutionära partiet självt. Under den bittra kamp som bolsjevikerna förde mot narodnikerna och mensjevikererna under de femton år som föregick oktoberrevolutionen var det aldrig tal om att använda fysiskt våld. Vad gäller individuell terror förkastade vi marxister den till och med mot de tsaristiska vicekungarna. Men på senare tid har kommunistpartierna, eller snarare apparatfolket, allt oftare tillgripit störande av möten och andra metoder för att fysiskt tysta motståndare, i synnerhet vänsteroppositionen. Många byråkrater är ärligt övertygade om att det är vad en verklig bolsjevism är. De ger igen mot andra proletära grupper för sin egen oförmåga gentemot den kapitalistiska staten, och förvandlar på så sätt den borgerliga polisen till en skiljedomare mellan oss.

Det är svårt att föreställa sig den demoralisering som denna kombination av oförmåga och våld orsakar. Ungdomen blir alltmer van vid att tänka sig att knytnävar är ett bättre vapen än argument. Med andra ord odlas en politisk cynism som mer än något annat förbereder individer för att gå över till det fascistiska lägret. Stalinismens brutala och illojala metoder måste bekämpas på ett oförsonligt sätt, genom att fördöma dem i pressen och på möten, genom att bland arbetarna odla ett hat och ett förakt mot dessa pseudorevolutionärer som slår folk i skallen istället för att vädja till hjärnan.

Vad gäller Chen Duxius grupp² är jag ganska väl bekant med den politik som den följde under åren efter revolutionen: det var Stalin-Bucharin-Martynovs politik, det vill säga i grund och botten en högermensjevikisk politik. Men kamrat N skrev till mig att erfarenheterna från revolutionen har fått Chen Duxiu att komma avsevärt närmare vår ståndpunkt. Det säger sig själv att detta bara kan välkomnas. Men i ert brev ifrågasätter ni kategoriskt kamrat N:s uppgifter. Ni hävdar till och med att Chen Duxiu inte har brutit med Stalins politik, som utgör en blandning av opportunism och äventyrspolitik. Men än så länge har jag bara läst en enda programförklaring från Chen Duxiu och kan därför inte uttala mig om denna fråga.

I andra avseenden kan jag bara överväga en principiell solidaritet om den kinesiska frågan på grundval av klara svar på följande frågor:

Vad gäller revolutionens första period:

1. Innebär den kinesiska revolutionens antiimperialistiska karaktär att den "nationella" kinesiska borgarklassen har den ledande rollen under revolutionen (Stalin-Bucharin)?
2. Var parollen om ett "block av fyra klasser" – storbourgeoisien, småbourgeoisien, bönderna och proletariatet (Stalin-Bucharin) – korrekt ens för ett ögonblick?
3. Var det tillåtet för det kinesiska kommunistpartiet att gå med i Guomindang och var det tillåtligt att den sistnämnda släpptes in i Komintern (resolution från det sovjetiska kommunistpartiets politbyrå)?
4. Var det tillåtet att kväsa jordbruksrevolutionen för att gynna den norra expeditionen (telegram-

² Chen Duxiu (1867-1942) var en av det kinesiska kommunistpartiets grundare. Under den kinesiska revolutionen 1927-1928 följde Duxiu Stalin-Bucharins politik. 1929 förklarade han i ett brev (*Appell till alla kamrater i det kinesiska kommunistpartiet*, som finns på marxistarkiv.se) sin del av ansvaret för revolutionens nederlag, och även Stalin-Bucharins ansvar. Han anslöt sig 1930 till vänsteroppositionen. Arresterades av Chiang Kai-shek och satt mellan 1932-1937 i fängelse. Blev sjuk i fängelset och lämnade politiken.

direktiv i det sovjetiska kommunistpartiets politbyrås namn)?

5. Var det tillåtet att avvisa parollen om sovjeter vid en tidpunkt då den breda arbetar- och bonderörelsen utvecklades, det vill säga 1925-1927 (Stalin-Bucharin)?

6. Var den stalinistiska parollen om ett "arbetar- och bondeparti", det vill säga de ryska narodnikernas gamla paroll, godtagbar för Kina, ens för ett ögonblick?

Vad gäller den andra perioden:

7. Var Kommunistiska internationalens resolution som sa att höger- och vänster-Guomindangs krossande av arbetar- och bonderörelsen innebar att "revolutionen gått in i ett högre stadium" (Stalin-Bucharin) riktig?

8. Var, under dessa förhållanden, den uppmaning till uppror som Kommunistiska internationalen utfärdade riktig?

9. Var gerillataktiken som He Long och Ye Ting återinförde, och vilken Komintern godkände, riktig vid denna tidpunkt, då arbetarna och bönderna gått in i en period av politisk ebb?

10. Var det uppror som organiserades av Kominterns representanter i Kanton riktigt?

Vad gäller det förflutna i allmänhet:

11. Var den kamp som Kommunistiska internationalen förde mot oppositionen 1924-1927 om den kinesiska frågan en leninistisk kamp mot trotskismen eller tvärtom en mensjevnikisk kamp mot bolsjevismen?

12. Var den kamp som Kommunistiska internationalen förde 1927-1928 mot oppositionen en bolsjevnikisk kamp mot "likvidationism" eller tvärtom en äventyrspolitisk kamp mot bolsjevism?

Vad gäller framtiden:

13. Är det, som oppositionen tror, under de nuvarande förhållandena av kontrarevolutionär seger nödvändigt att mobilisera de kinesiska massorna under demokratiska paroller, speciellt parollen om en konstituerande församling, eller finns det någon grundval för att begränsa sig till abstrakt propaganda kring paroller om sovjeter, som Komintern har beslutat?

14. Har parollen om "arbetarnas och böndernas demokratiska diktatur" fortfarande ett revolutionärt innehåll, som Komintern tror, eller är det tvärtom nödvändigt att sopa undan denna maskerade Guomindangformulering och förklara att en seger för förbundet mellan Kinas arbetare och bönder bara kan leda till proletariats diktatur?

15. Kan teorin om socialism i ett land tillämpas på Kina, eller kan den kinesiska revolutionen tvärtom bara segra och fullborda sin uppgift ända till slutet som en länk i en världsrevolutionär kedja?

Detta är enligt min åsikt de viktiga frågor som den kinesiska oppositionens plattform måste besvara. Dessa frågor har stor betydelse för hela internationalen. Så som alltid har skett i historien måste den reaktionära period som Kina nu går igenom bli en period för teoretiskt arbete. Det som kännetecknar dagens unga kinesiska revolutionärer är lusten att förstå, att studera, omfatta frågan i sin helhet. Byråkratin har ingen ideologisk grund och kväver det marxistiska tänkandet. Men jag tvivlar inte ett ögonblick på att det kinesiska proletariats förtrupp under sin kamp mot byråkratin kommer att skapa en kärna av framstående marxister från sina led, en kärna som kommer att tjäna hela internationalen.

Med oppositionella hälsningar, L D Trotskij.